

Luksemburg, 24 czerwca 2024 r.
(OR. en)

11339/24

DEVGEN 92
ACP 73
RELEX 858
FIN 583
OCDE 6
SUSTDEV 72

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	24 czerwca 2024 r.
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	11110/24
Dotyczy:	Sprawozdanie roczne (2024) dla Rady Europejskiej na temat celów w zakresie pomocy rozwojowej UE – Konkluzje Rady (24 czerwca 2024 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie celów w zakresie pomocy rozwojowej UE – Sprawozdanie roczne (2024) dla Rady Europejskiej na temat celów w zakresie pomocy rozwojowej UE, w wersji zatwierdzonej przez Radę na jej 4038. posiedzeniu, które odbyło się 24 czerwca 2024 r.

Sprawozdanie roczne (2024) dla Rady Europejskiej na temat celów w zakresie pomocy rozwojowej UE

Konkluzje Rady

1. W dniu 17 czerwca 2010 r. Rada Europejska zwróciła się do Rady o sporządzanie corocznego sprawozdania na temat zobowiązań UE i państw członkowskich dotyczących oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA) oraz wypełniania tych zobowiązań¹. Niniejszy dokument jest trzynastym takim corocznym sprawozdaniem dla Rady Europejskiej. Rada wyraża zadowolenie z dokonanej przez Komisję analizy tendencji w odniesieniu do ogólnounijnych zobowiązań dotyczących ODA, jak i indywidualnych zobowiązań państw członkowskich w tym zakresie, która to analiza opiera się na danych dotyczących ODA za 2022 r. i na wstępnych informacjach na temat ODA w roku 2023 dostarczonych przez Komitet Pomocy Rozwojowej OECD (DAC) i potwierdza, że **UE i jej państwa członkowskie pozostają największymi darczyńcami ODA w skali światowej (zob. diagram 1). UE i jej państwa członkowskie wniosły wkład w wysokości 42 % globalnej ODA w latach 2022 i 2023² i potwierdziły swoją przewodnią rolę w realizacji światowej agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju**. Rada wyraża zadowolenie z faktu, że w 2022 r. kwota ogólnounijnej ODA zwiększyła się w porównaniu z 2021 r. i dalej rosła w 2023 r.³ Rada podkreśla jednak, że UE i jej państwa członkowskie muszą pilnie podjąć dodatkowe działania służące osiągnięciu indywidualnych celów oraz wywiązaniu się z ogólnounijnych zobowiązań polegających na tym, by do 2030 r. przekazywać 0,70 % DNB jako ODA i 0,20 % DNB jako ODA dla krajów najsłabiej rozwiniętych.

¹ Zob. informacje o zobowiązaniach dotyczących ODA w załączniku.

² Globalną ODA definiuje się tu jako obejmującą ODA przekazywaną przez całą UE oraz wszystkie inne kraje-darczyńców będące lub niebędące członkami DAC, które zgłaszają informacje OECD.

³ Wielkość ODA zwiększyła się z 71,6 mld EUR w 2021 r. do 93,3 mld EUR w 2022 r. i 95,9 mld EUR w 2023 r. Jeśli chodzi o ogólnounijną oficjalną pomoc rozwojową jako odsetek DNB, możemy odnotować wzrost z poziomu 0,49 % w 2021 r. do 0,59 % w 2022 r., a następnie obniżkę do 0,57 % w 2023 r., co i tak znacznie przewyższa wartość z 2021 r.

2. Rada dostrzega szybko zmieniające się okoliczności geopolityczne, w których przyznawano oficjalną pomoc rozwojową w latach 2022 i 2023. Rada potwierdza, że zaangażowanie UE we wspieranie Ukrainy, m.in. poprzez niedawno przyjęty Instrument na rzecz Ukrainy, pozostaje bez uszczerbku dla jej zaangażowania i wsparcia dla krajów partnerskich, zwłaszcza tych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji. Rada podkreśla, że nieuzasadniona i niczym niesprowokowana rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie to czynnik zagrażający postępom w realizacji Agendy 2030 i potwierdza swoją determinację, by złagodzić globalne skutki rosyjskiej napaści na Ukrainę, które w znacznym stopniu dotknęły wiele krajów znajdujących się w trudnej sytuacji, w szczególności w Afryce, a także by zwalczać ubóstwo, nierówności oraz brak bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego na świecie. W obliczu rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie UE zwiększyła swoje wsparcie na rzecz światowego bezpieczeństwa żywnościowego, w szczególności poprzez korytarze solidarnościowe między UE a Ukrainą, które w dużej mierze ułatwiły przepływ ukraińskiego zboża na rynki światowe. Kraje rozwijające się szczególnie odczuwają wzrost cen energii i żywności, co dodatkowo pogarsza ich płynność finansową, poziomy zadłużenia i perspektywy makroekonomiczne. Tendencja ta pogłębiła utrzymujące się skutki pandemii COVID-19 i wpływ potrójnego kryzysu planetarnego (związanego ze zmianą klimatu, utratą różnorodności biologicznej i zanieczyszczeniem). Rada przywołuje wszystkie elementy konkluzji Rady Europejskiej z marca 2024 r. dotyczące sytuacji na Bliskim Wschodzie oraz uznaje, że konieczne będą znaczne zasoby, by wspierać skoordynowane wysiłki międzynarodowe na rzecz odbudowy Gazy.
3. Rada przypomina o zobowiązaniu UE i jej państw członkowskich do realizacji Agendy 2030 oraz do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju i celów porozumienia paryskiego, a także celów i zadań przewidzianych w globalnych ramach różnorodności biologicznej zgodnie z planem działania z Addis Abeby z 2015 r. Potwierdzając nowy Europejski konsensus w sprawie rozwoju⁴, Rada ponawia zobowiązanie UE i jej państw członkowskich do przestrzegania zasad zrównoważonego rozwoju, eliminacji skrajnego ubóstwa, głodu i wszelkich form niedożywienia, zmniejszania podatności na zagrożenia, przeciwdziałania nierównościom i niepozostawiania nikogo w tyle, a także ich zbiorowe i indywidualne zobowiązania w zakresie finansowania na rzecz zrównoważonego rozwoju, w tym zobowiązania dotyczące ODA. Rada przypomina również o zobowiązaniach dotyczących zrównoważonego rozwoju, a także zapobiegania wszelkiej erozji celów zrównoważonego rozwoju, akcentuje potrzebę dalszego wspierania krajów partnerskich w przechodzeniu na odporne i zrównoważone systemy żywnościowe zapewniające lepsze wyniki w zakresie żywienia; przypomina też o tym, jak ważne jest, by co najmniej 93 % wydatków w ramach Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) – „Globalny wymiar Europy” mogło być zgłaszane jako oficjalna pomoc rozwojowa (ODA).

⁴ 2017/C 210/01: Wspólne oświadczenie Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, Parlamencie Europejskiego i Komisji

4. Rada zwraca uwagę na to, jak ważne jest zmniejszenie globalnej luki w finansowaniu dla osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju i powiązanie wszystkich źródeł finansowania z realizacją Agendy 2030 zgodnie z Paktem paryskim na rzecz narodów świata. Rada akcentuje kluczową rolę ODA w finansowaniu realizacji Agendy 2030 oraz jej potencjał w zakresie uruchamiania innych publicznych i prywatnych źródeł finansowania, np. poprzez mobilizację zasobów krajowych, finansowanie mieszane i zrównoważone inwestycje sektora prywatnego. Rada podkreśla, jak ważne jest wspieranie budowania zdolności, m.in. w celu wzmocnienia zdolności absorpcyjnych krajów partnerskich, oraz przywołuje swoje konkluzje z listopada 2021 r. w sprawie wiedzy specjalistycznej europejskiego sektora publicznego w działaniach zewnętrznych UE.
5. Rada potwierdza znaczenie podejścia „Drużyny Europy” i inicjatyw „Drużyny Europy” w zwiększaniu skuteczności pomocy rozwojowej, przywołując swoje konkluzje z kwietnia 2021 r. i listopada 2023 r. w sprawie „Drużyny Europy”, i podkreśla, jak ważne jest, by inicjatywy te były w pełni dostosowane do potrzeb i priorytetów rozwojowych krajów partnerskich.
6. Rada potwierdza, że unijna strategia „Global Gateway” ma służyć wspieraniu odporności i zrównoważonego rozwoju w krajach partnerskich poprzez projekty dotyczące zarówno twardej, jak i miękkiej infrastruktury we wszystkich pięciu kluczowych obszarach strategii, oraz poprzez stawianie czoła pilnym globalnym wyzwaniom, promowanie rozwoju społecznego i mobilizowanie środków publicznych i prywatnych w celu zwiększenia dostępu do zrównoważonego finansowania. Europejski Fundusz na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Plus (EFZR+) i inne europejskie instrumenty inwestycyjne, które mają na celu maksymalizację dźwigni finansowej i wpływu na rozwój, w dalszym ciągu będą wносить wkład w realizację Agendy 2030.
7. Rada z zadowoleniem przyjmuje bieżące wysiłki reformatorskie na rzecz zapewnienia tego, by międzynarodowe instytucje finansowe były bardziej ambitne, inkluzywne, reprezentatywne, skuteczne i wpływowe i by były lepiej przygotowane do sprostania wyzwaniom transgranicznym, zaspokojenia potrzeb i osiągnięcia priorytetowych celów krajów rozwijających się w odniesieniu do realizacji Agendy 2030 i porozumienia paryskiego. W szczególności UE i jej państwa członkowskie będą nadal konstruktywnie angażować się w dyskusje dotyczące zreformowania wielostronnych banków rozwoju i, szerzej, reformy międzynarodowej architektury finansowej. UE i jej państwa członkowskie będą dalej dążyć do realizacji ambitnych celów 21. posiedzenia Międzynarodowego Stowarzyszenia Rozwoju (IDA21) na rzecz uzupełnienia zasobów. W dalszym ciągu Rada będzie również zaangażowana w działania na rzecz Szczytu Przyszłości, wraz z załącznikami, które mają być podczas niego przyjęte – deklaracją w sprawie przyszłych pokoleń oraz Globalnym porozumieniem cyfrowym, a także w działania na rzecz 4. Międzynarodowej Konferencji w sprawie Finansowania Rozwoju, która ma się odbyć w Hiszpanii w 2025 r.

8. Rada zaznacza, że rozwój społeczny jest jednym z centralnych elementów działań zewnętrznych UE i partnerstw międzynarodowych, obejmującym zdrowie, bezpieczeństwo żywnościowe i żywieniowe, edukację, ochronę socjalną, włączenie społeczne, kwestie dotyczące wody, urządzeń sanitarnych i higieny oraz zmniejszanie wszelkich nierówności, w tym różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn⁵.
9. Rada podkreśla, że ODA musi w pełni przyczyniać się do postępów w zakresie równości płci, zarówno poprzez włączanie problematyki płci do głównego nurtu polityki, jak i poprzez ukierunkowane działania, w tym osiągnięcie wartości docelowych przewidzianych w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy”⁶. Jest to zgodne z trzecim unijnym planem działania w sprawie równości płci przyjętym przez Komisję Europejską i Wysokiego Przedstawiciela Unii, i odnotowanym z zadowoleniem w konkluzjach prezydencji, przewidującym, że do 2025 r. 85 % wszystkich nowych działań zewnętrznych będzie się przyczyniać do osiągnięcia tego celu. Rada przypomina o znaczeniu podejścia transformacyjnego, które polega na zajmowaniu się pierwotnymi przyczynami różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn, a także podkreśla, że zajęcie się tymi różnicami oraz dyskryminacją z wielu przyczyn jednocześnie, której doświadczają osoby znajdujące się w trudnej sytuacji lub marginalizowane, to priorytety UE we wszystkich obszarach działania. Rada kładzie też nacisk na to, by we wszystkich obszarach działania UE stosowano podejście do współpracy na rzecz rozwoju oparte na prawach człowieka.
10. Zgodnie z konkluzjami Rady w sprawie dyplomacji klimatycznej Rada potwierdza zobowiązanie UE do ścisłej współpracy z partnerami w celu przyspieszenia sprawiedliwej i sprzyjającej włączeniu społecznemu globalnej transformacji ekologicznej oraz w celu zwiększenia ich zdolności przystosowawczych, wzmocnienia ich odporności i zmniejszenia narażenia, m.in. poprzez zapewnianie ODA.

⁵ Jest to zgodne z nowym Europejskim konsensusem w sprawie rozwoju, Agendą na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, konkluzjami Rady z czerwca 2021 r. w sprawie zwiększenia zaangażowania Drużyny Europy na rzecz rozwoju społecznego, konkluzjami Rady z listopada 2021 r. w sprawie wody w działaniach zewnętrznych UE, konkluzjami Rady z listopada 2022 r. w sprawie planu działania na rzecz młodzieży w ramach działań zewnętrznych, konkluzjami Rady z listopada 2023 r. w sprawie transformacji społecznej, ekologicznej i cyfrowej oraz konkluzjami Rady ze stycznia 2024 r. w sprawie Strategii UE w dziedzinie zdrowia na świecie.

⁶ ISWMR – „Globalny wymiar Europy” zakłada następujące odnośne wartości docelowe: głównym lub znaczącym celem co najmniej 85 % nowych wdrażanych działań powinna być równość płci, a głównym celem co najmniej 5 % tych działań powinna być równość płci oraz prawa i wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt.

11. Rada jest zaniepokojona pogłębiającą się luką w rozwoju społecznym i nierównymi postępami w zakresie rozwoju, w wyniku czego najbiedniejsi pozostają jeszcze bardziej w tyle⁷. Rada wskazuje, że globalna ODA pozostaje jednym z głównych źródeł finansowania dla krajów najuboższych i znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, w szczególności dla krajów najsłabiej rozwiniętych, małych rozwijających się państw wyspiarskich i krajów rozwijających się pozbawionych dostępu do morza, a także krajów w sytuacji niestabilności lub dotkniętych konfliktem. Zgodnie ze swoimi konkluzjami z maja 2022 r. w sprawie odnowionego partnerstwa UE z krajami najsłabiej rozwiniętymi Rada potwierdza swoje zaangażowanie na rzecz wspierania odporności krajów najsłabiej rozwiniętych i partnerów znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji przy zastosowaniu podejścia zapewniającego uwrażliwienie na konflikty, poprzez zajęcie się pierwotnymi przyczynami niestabilności oraz poprzez uwzględnianie w swoich działaniach powiązania między aspektami humanitarnymi a rozwojowymi i pokojowymi.
12. Rada z zadowoleniem przyjmuje fakt, że UE i jej państwa członkowskie w dalszym ciągu są w skali światowej największymi darczyńcami ODA, m.in na rzecz krajów najsłabiej rozwiniętych. Rada wyraża jednak zaniepokojenie w związku z tym, że po niewielkim wzroście w 2021 r. kwota ODA państw członkowskich UE i kwota ogólnounijnej ODA na rzecz krajów najsłabiej rozwiniętych zmniejszyła się w 2022 r.⁸ Kwota ogólnounijnej ODA dla krajów najsłabiej rozwiniętych wyniosła 16,3 mld EUR w 2020 r., 16,5 mld EUR w 2021 r. i 15,3 mld EUR w 2022 r. Rada wyraża też zaniepokojenie nieznacznym obniżeniem ogólnounijnej ODA dla krajów najsłabiej rozwiniętych jako odsetka DNB; w 2022 r. wartość ta osiągnęła poziom 0,10 % (co oznacza spadek w porównaniu z 0,11 % w 2021 r. i 0,12 % w latach 2017–2020). Rada jest coraz bardziej zaniepokojona w związku z tym, że UE wciąż nie osiągnęła wspólnego celu, jakim jest przekazanie krajom najsłabiej rozwiniętym ODA na poziomie 0,15 %–0,20 % DNB w perspektywie krótkoterminowej, i potwierdza, że należy pilnie zwiększyć wysiłki na rzecz osiągnięcia tego celu, tak by do 2030 r. wspólnie przekazywać 0,20 % DNB jako ODA dla krajów najsłabiej rozwiniętych.
13. Rada dostrzega też specyficzne wyzwania w krajach, których status uległ zmianie z kraju o niskim dochodzie na kraj o średnim dochodzie. W myśl nowego Europejskiego konsensusu w sprawie rozwoju UE i jej państwa członkowskie będą się angażować we współpracę na rzecz rozwoju, dialog polityczny i partnerstwa z krajami o średnim dochodzie w zakresie zrównoważonego rozwoju i eliminacji ubóstwa oraz w zakresie nierówności, globalnych dóbr publicznych i innych kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

⁷ Źródło: UNDP HDR2024: diagram S.2, s. 4; IMF WEO kwiecień 2024 r., s. xiv; WB GEP, styczeń 2024 r., s. 17.

⁸ Należy zauważyć, że łączna ODA dla krajów najsłabiej rozwiniętych w 2023 r. nie jest jeszcze znana, jako że jej wysokość obliczana jest w dużej mierze na podstawie odnośnych „przypisywanych kwot wielostronnych” stanowiących część podstawowych wkładów państw członkowskich na rzecz organizacji wielostronnych, a te przypisane kwoty są zwykle publikowane przez OECD dopiero pod koniec roku X+1. Co więcej, element dotyczący „regionalnej ODA, o której wiadomo, że korzystają z niej kraje najsłabiej rozwinięte” – uwzględniany od 2020 r. przy obliczaniu całkowitej ODA dla krajów najsłabiej rozwiniętych – będzie dostępny dopiero w ramach publikacji danych OECD pod koniec roku X+1. W związku z tym dane liczbowe za 2022 r. są w tym momencie najnowszymi dostępnymi kompletnymi danymi.

14. Rada potwierdza swoje zobowiązanie w zakresie zasad skutecznej współpracy rozwojowej uzgodnionych w kontekście globalnego partnerstwa w sprawie skutecznej współpracy na rzecz rozwoju, a także w zakresie spójności polityki na rzecz rozwoju, gdyż mają one kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju, m.in. poprzez działania na rzecz ograniczenia wpływu wewnętrznych polityk UE na kraje partnerskie.
15. Mając na uwadze powyższe, Rada chciałaby przekazać Radzie Europejskiej następujące informacje:
- a. W 2023 r. kwota ogólnounijnej⁹ ODA¹⁰ wyniosła 95,9 mld EUR, czyli zwiększyła się w porównaniu z 93,3 mld EUR w 2022 r. i z 71,6 mld EUR¹¹ w 2021 r. Ten wzrost od 2021 r. pokazuje, że UE i jej państwa członkowskie odnowiły starania na rzecz udzielania wsparcia krajom rozwijającym się i osobom znajdującym się w trudnej sytuacji, poprzez zastosowanie podejścia „Drużyny Europy”.
 - b. UE i jej państwa członkowskie utrzymały swoją pozycję największego darczyńcy ODA w skali światowej (zob. diagram 1), wnosząc wkład w wysokości 42 % globalnej ODA w latach 2022 i 2023¹², i potwierdziły swoją przewodnią rolę w realizacji światowej agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju.
 - c. Kwota ogólnounijnej ODA stanowiła 0,57 % unijnego dochodu narodowego brutto (DNB) w 2023 r. Choć oznacza to nieznaczny spadek w porównaniu z 0,59 % unijnego DNB w 2022 r., w dalszym ciągu odsetek ten jest znacznie wyższy niż w 2021 r., kiedy wyniósł 0,49 %, i znacznie wyższy niż zagregowana wielkość ODA wszystkich darczyńców z krajów-członków DAC spoza UE, która w 2023 r. wyniosła 0,31 % DNB (zob. diagram 2).

⁹ Kwota ogólnounijnej ODA to suma ODA pochodzącej od państw członkowskich UE oraz tej części ODA przekazywanej przez instytucje UE, która nie jest przypisana państwom członkowskim ani darczyńcom spoza UE, takim jak Zjednoczone Królestwo. Większość wydatków instytucji UE na rzecz ODA jest przypisywana państwom członkowskim UE, czyli dane dotyczące państw członkowskich obejmują część ODA przekazywanej przez instytucje. ODA przekazywana z zasobów własnych Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) oraz pożyczki przekazywane przez Komisję w ramach pomocy makrofinansowej nie są przypisywane państwom członkowskim i są dodatkowe względem ODA pochodzącej od państw członkowskich.

¹⁰ W oparciu o ekwiwalent dotacji, który jest nową metodą obliczania wartości pożyczek preferencyjnych w ramach ODA, zastosowaną po raz pierwszy w 2019 r. w stosunku do danych z 2018 r. dotyczących pożyczek dla sektora publicznego i pożyczek dla instytucji wielostronnych; od 2020 r. metoda ta jest stosowana również do danych dotyczących ulgi w spłacie zadłużenia, a od 2023 r. (z możliwością zastosowania okresu przejściowego wynoszącego jeden rok) – również do instrumentów sektora prywatnego (zwłaszcza pożyczek, gwarancji i kapitału własnego). Więcej informacji na temat nowej metody opierającej się na ekwiwalencie dotacji oraz poprzedniej metody, która bazowała na przepływach pieniężnych netto, można znaleźć na stronie: The modernisation of official development assistance (ODA) - OECD

¹¹ W ujęciu nominalnym. Należy zauważyć, że dane liczbowe za lata 2021 i 2022 opierają się na ostatecznych danych OECD za te lata, natomiast kwota 95,9 mld EUR za 2023 r. opiera się na wstępnych danych OECD za 2023 r. opublikowanych wiosną 2024 r.

¹² Globalną ODA definiuje się tu jako obejmującą ODA przekazywaną przez całą UE oraz wszystkie inne kraje-darczyńców będące lub niebędące członkami DAC, które zgłaszają informacje OECD.

- d. Cztery państwa członkowskie UE osiągnęły i przekroczyły próg wyrażony jako stosunek ODA do DNB i wynoszący 0,7 % w 2023 r., a trzy osiągnęły lub przekroczyły ten próg w 2022 r. (zob. diagram 3 i tabela 1). W 2022 r. w 19 państwach członkowskich UE stosunek ODA do DNB wzrósł, w trzech pozostał stabilny, a w pięciu zmniejszył się, natomiast dane liczbowe za 2023 r. pokazują, że stosunek ten wzrósł w pięciu państwach członkowskich, w trzech pozostał stabilny a w 19 zmniejszył się¹³.
16. Rada odnotowuje, że po gwałtownym wzroście ponoszonych przez państwa członkowskie UE kosztów przyjmowania uchodźców wewnątrz krajów darczyńców z 4,9 mld EUR w 2021 r. do 15,4 mld w 2022 r., w 2023 r. koszty te zmalały do 14,8 mld EUR. Rada odnotowuje również, że ogólnounijna dwustronna ODA netto dla Ukrainy nadal znacznie wzrasta: z 1,4 mld EUR w 2021 r. do 14,3 mld EUR w 2022 r. i 22,7 mld EUR w 2023 r.¹⁴
17. Rada z zadowoleniem odnotowuje zainaugurowanie międzynarodowego forum ds. całkowitego oficjalnego wsparcia na rzecz zrównoważonego rozwoju (TOSSD). Nie umniejszając kluczowej roli, jaką odgrywa ODA, Rada podkreśla znaczenie TOSSD jako źródła danych umożliwiających lepszy pomiar zasobów przyczyniających się do realizacji Agendy 2030 oraz zwiększenie ich przejrzystości i wiedzy na ich temat¹⁵. Jako źródło danych dla wskaźnika 17.3.1¹⁶ celów zrównoważonego rozwoju TOSSD zapewnia przejrzystość finansowania celów zrównoważonego rozwoju, rejestrując wszystkie przepływy finansowe i kwoty z zasobów prywatnych zmobilizowane na rzecz wsparcia zrównoważonego rozwoju.
18. Rada będzie nadal monitorować postępy i składać coroczne sprawozdania, aby zapewnić przejrzystość i publiczną rozliczalność.

¹³ Wyraz „stabilny” odnosi się tu do takich sytuacji, w których zmiana stosunku ODA do DNB w oparciu o dokładne dane liczbowe wynosiła poniżej 0,01 punktu procentowego.

¹⁴ Dwustronna ODA netto przekazywana przez państwa członkowskie na rzecz Ukrainy zmniejszyła się o 371 mln EUR w 2023 r., a dwustronna ODA netto przekazywana przez instytucje UE wzrosła o 8,9 mld EUR, w szczególności z powodu pożyczek w ramach pomocy makrofinansowej.

¹⁵ TOSSD – Narzędzie do wizualizacji

¹⁶ Udział bezpośrednich inwestycji zagranicznych, oficjalnej pomocy rozwojowej i współpracy Południe–Południe w całkowitym budżecie krajowym.

ZAŁĄCZNIK

Obecne zobowiązania i cele UE dotyczące ODA

(konkluzje Rady z dnia 26 maja 2015 r., dok. 9241/15, pkt 31–33)

(...) UE potwierdza swoje zbiorowe zobowiązanie do zrealizowania celu polegającego na przekazywaniu 0,7% DNB na cele ODA w trakcie trwania programu działań na okres po roku 2015. Państwa członkowskie, które wstąpiły do UE przed rokiem 2002, potwierdzają swoje zobowiązanie do zrealizowania powyższego celu z uwzględnieniem sytuacji budżetowej, a te z nich, które ten cel zrealizowały, zobowiązują się do utrzymania pomocy na tym poziomie lub przekroczenia tego celu; państwa członkowskie, które zostały członkami UE po 2002 r., starają się zwiększyć swój cel w zakresie ODA do 0,33 % DNB.

Spółeczność międzynarodowa również powinna pomagać kierować zasoby tam, gdzie są najbardziej potrzebne, zwłaszcza do krajów najsłabiej rozwiniętych oraz państw niestabilnych i dotkniętych konfliktem. W kontekście ogólnego zobowiązania w zakresie ODA i przy pełnym poszanowaniu priorytetów poszczególnych państw członkowskich w zakresie pomocy rozwojowej, UE potwierdza swoje zobowiązanie do wspierania krajów najsłabiej rozwiniętych. UE podejmuje się wspólnie zrealizować cel polegający na przekazaniu 0,15–0,20 % DNB na cele ODA krajom najsłabiej rozwiniętym w krótkim terminie i osiągnąć poziom przekazywania 0,20 % DNB na rzecz tych krajów w trakcie trwania programu działań na okres po roku 2015.

Nowy Europejski konsensus w sprawie rozwoju – „Nasz świat, nasza godność, nasza przyszłość” (Wspólne oświadczenie Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, Parlamencie Europejskiego i Komisji Europejskiej z dnia 7 czerwca 2017 r., pkt 103)

UE zobowiązała się, że zapewni wspólnie 0,7 % dochodu narodowego brutto (DNB) jako ODA w ramach czasowych Agendy 2030. Aby zasoby skierować tam, gdzie są najbardziej potrzebne, zwłaszcza do krajów najsłabiej rozwiniętych i krajów w sytuacji niestabilności i dotkniętych konfliktem, UE podejmuje się także wspólnie realizować cel polegający na przekazaniu w krótkim terminie krajom najsłabiej rozwiniętym ODA na poziomie 0,15–0,20 % DNB oraz osiągnąć poziom przekazywania ODA na poziomie 0,20 % DNB w ramach czasowych Agendy 2030. UE i jej państwa członkowskie uznają również szczególne wyzwania stojące przed krajami rozwijającymi się w Afryce. (...) Będą nadal monitorować postępy i składać coroczne sprawozdania, aby zapewnić przejrzystość i publiczną rozliczalność.

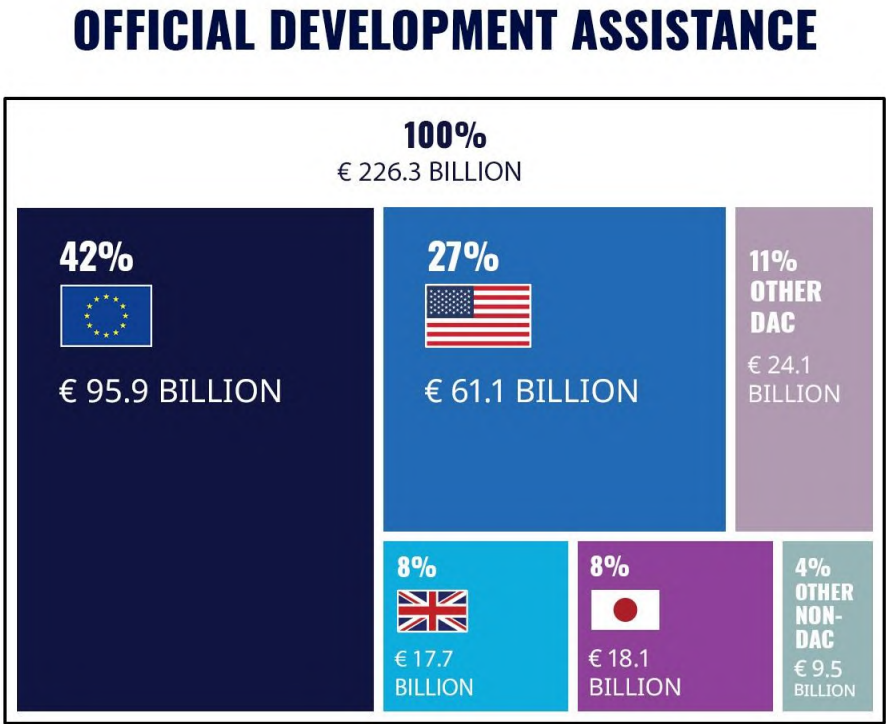
Program działań z Addis Abeby (zatwierdzony przez Zgromadzenie Ogólne w jego rezolucji 69/313 z dnia 27 lipca 2015, pkt 51–52)

(...) Darczyńcy ODA potwierdzają swoje odnośne zobowiązania, w tym zobowiązanie podjęte przez liczne kraje rozwinięte, by osiągnąć cel polegający na przekazywaniu ODA o wartości 0,7 % DNB oraz ODA dla krajów najsłabiej rozwiniętych o wartości 0,15% – 0,20 % DNB. Budujący jest fakt, że kilka krajów osiągnęło lub przekroczyło cel polegający na przekazywaniu ODA o wartości 0,7 % DNB oraz ODA dla krajów najsłabiej rozwiniętych o wartości 0,15 % – 0,20 % DNB.

Wzywamy wszystkie pozostałe kraje do intensywniejszych wysiłków na rzecz zwiększenia udzielanej przez nie ODA oraz do podjęcia dodatkowych konkretnych działań na rzecz realizacji celów dotyczących ODA. Z zadowoleniem witamy decyzję Unii Europejskiej, w której potwierdza ona swoje wspólne zobowiązanie do zrealizowania celu polegającego na przekazywaniu 0,7 % DNB na ODA w ramach czasowych programu działań na okres po roku 2015 oraz zobowiązuje się zrealizować wspólny cel polegający na przekazaniu krajom najsłabiej rozwiniętym ODA o wartości 0,15% – 0,20 % DNB w krótkim terminie i osiągnąć poziom ODA dla tych krajów wynoszący 0,20 % DNB w ramach czasowych programu działań na okres po roku 2015. Zachęcamy darczyńców ODA, by rozważyli ustanowienie celu zakładającego przekazywanie ODA o wartości co najmniej 0,20 % DNB krajom najsłabiej rozwiniętym.

Uznajemy znaczenie tego, by najbardziej preferencyjne zasoby skierować do krajów o największych potrzebach i o najmniejszej zdolności do uruchamiania innych zasobów. W tym względzie odnotowujemy z wielkim zaniepokojeniem zmniejszanie się części ODA przeznaczanej dla krajów najsłabiej rozwiniętych i zobowiązujemy się odwrócić tę tendencję. Budujący jest przykład tych darczyńców, którzy przeznaczają co najmniej 50 % swojej ODA dla krajów najsłabiej rozwiniętych.

Diagram 1 – Kwota ogólnounijnej ODA w porównaniu z odnośną kwotą krajów-darczyńców spoza UE (w 2023 r.)

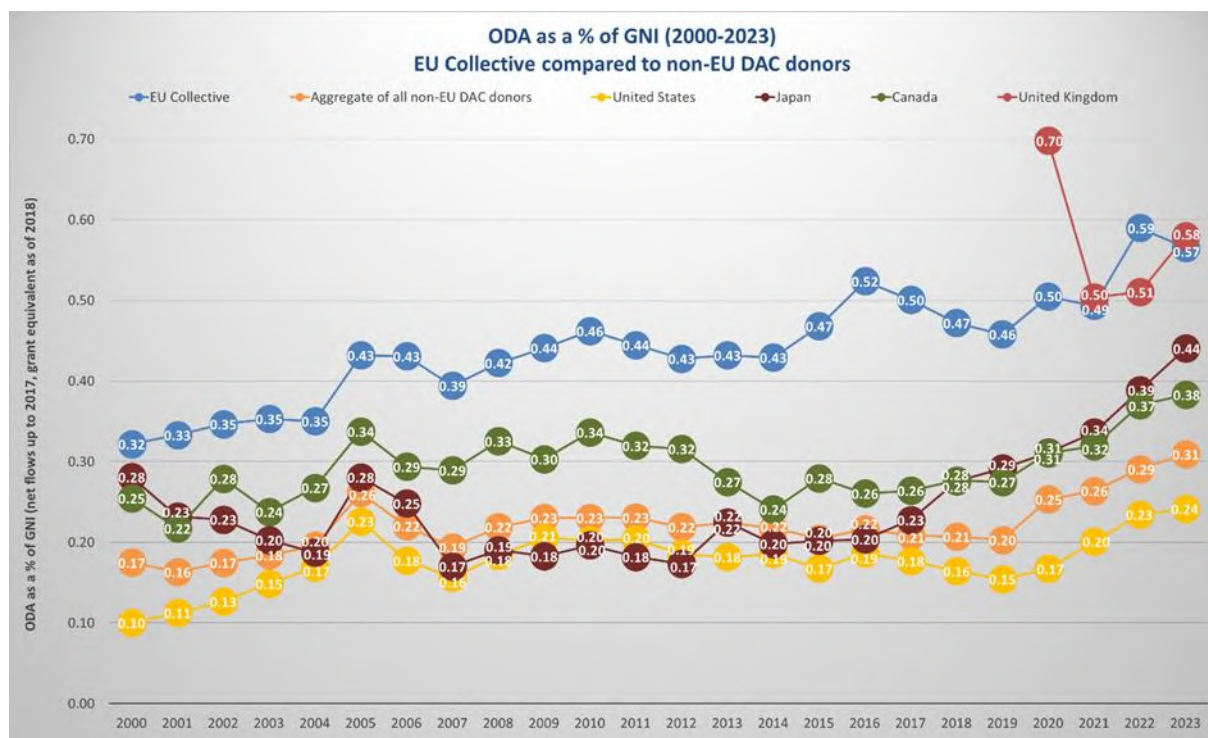
Preliminary figures for 2023 ODA
Source: OECD, April 2024

Uwaga: dane liczbowe dotyczące 2023 r. mają charakter wstępny.

Uwaga: dane liczbowe podano jako ekwiwalent dotacji.

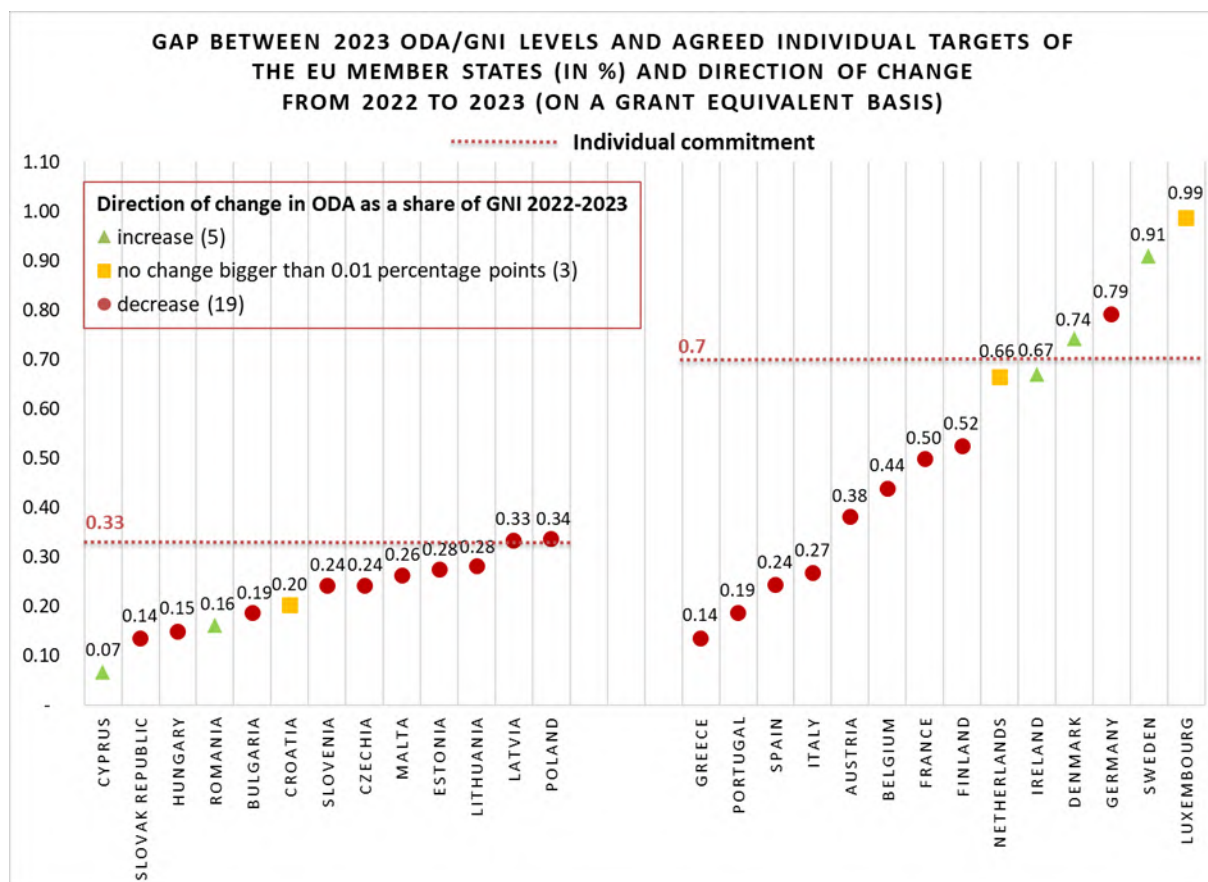
Diagram 2 – Kwota ogólnounijnej ODA jako odsetek DNB w porównaniu darczyńcami spoza UE będącymi członkami DAC (porównanie w ujęciu czasowym)

Uwaga: dla każdego roku ogólnounijne dane liczbowe ujęte w tym wykresie uwzględniają tylko te kraje, które były w danym momencie państwami członkowskimi UE, natomiast zagregowane dane dotyczące wszystkich krajów-darczyńców spoza UE będących członkami DAC uwzględniają tylko te państwa spoza UE, które były w danym momencie członkami DAC. W szczególności ogólnounijne dane obejmują Zjednoczone Królestwo do 2019 r. włącznie, natomiast nie obejmują tego państwa począwszy od 2020 r., ponieważ w dniu 1 lutego 2020 r. stał się skuteczny akt o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej; począwszy od 2020 r. Zjednoczone Królestwo jest uwzględniane w zagregowanych danych dotyczących wszystkich krajów-darczyńców spoza UE będących członkami DAC. Państwa grupy G-7 spoza UE (także jako darczyńcy będący członkami DAC) są również ujęte indywidualnie.

Uwaga: wszystkie kwoty podane są w cenach bieżących. Dane liczbowe dotyczące 2023 r. mają charakter wstępny.

Diagram 3 – Różnica między poziomami stosunku ODA do DNB w roku 2023 a uzgodnionymi indywidualnymi celami państw członkowskich UE oraz kierunek zmiany od 2022 do 2023 r.

Uwaga: obliczeń dokonano z wykorzystaniem cen bieżących. Dane liczbowe dotyczące 2023 r. mają charakter wstępny.

Uwaga: za wzrost lub spadek uznawana jest jedynie bezwzględna zmiana o wartości co najmniej 0,01 punktu procentowego. Ta metoda stosowana jest w sposób konsekwentny i ciągły i ma zapobiec traktowaniu niewielkich zmian jako wzrostu lub spadku. Państwa członkowskie, w których odnotowano nieznaczny wzrost lub spadek, zaliczane są do państw o stabilnej sytuacji.

Tabela 1 – Kwota ODA państw członkowskich UE i kwota ogólnounijnej ODA w latach 2013–2023

Member State	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		Change 2022-2023	
	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	Volume in EUR Million	% of GNI
Austria	882	0.27	930	0.28	1,193	0.35	1,479	0.42	1,110	0.30	990	0.26	1,099	0.28	1,117	0.30	1,240	0.31	1,756	0.39	1,807	0.38	50.74	-0.0124
Belgium	1,732	0.45	1,844	0.46	1,717	0.42	2,080	0.50	1,948	0.45	1,959	0.43	1,943	0.41	2,056	0.48	2,212	0.43	2,526	0.45	2,613	0.44	86.97	-0.0145
Bulgaria	37	0.10	37	0.09	37	0.09	61	0.13	55	0.11	58	0.11	58	0.10	75	0.13	77	0.12	221	0.27	157	0.19	-64.08	-0.0838
Croatia	34	0.08	54	0.13	46	0.09	37	0.07	48	0.10	67	0.13	64	0.12	68	0.13	74	0.13	131	0.19	136	0.20	4.90	0.0079
Cyprus	15	0.10	14	0.09	16	0.09	–	–	–	–	21	0.12	18	0.09	13	0.06	17	0.07	13	0.05	17	0.07	3.57	0.0135
Czechia	159	0.11	160	0.11	179	0.12	235	0.14	270	0.15	259	0.13	276	0.13	262	0.13	310	0.13	1,000	0.38	730	0.24	-269.64	-0.1372
Denmark	2,205	0.85	2,264	0.86	2,313	0.85	2,142	0.75	2,172	0.74	2,195	0.72	2,281	0.72	2,327	0.72	2,470	0.71	2,635	0.67	2,851	0.74	215.93	0.0717
Estonia	23	0.13	28	0.14	31	0.15	39	0.19	38	0.16	41	0.16	43	0.16	44	0.17	51	0.16	191	0.54	101	0.28	-90.01	-0.2632
Finland	1,081	0.54	1,232	0.59	1,161	0.55	958	0.44	961	0.42	834	0.36	1,010	0.42	1,122	0.47	1,219	0.47	1,536	0.57	1,452	0.52	-83.93	-0.0495
France	8,540	0.41	8,005	0.37	8,149	0.37	8,701	0.38	10,052	0.43	10,283	0.43	10,908	0.44	12,394	0.53	13,112	0.51	15,228	0.56	14,266	0.50	-961.54	-0.0608
Germany	10,717	0.38	12,486	0.42	16,173	0.52	22,368	0.70	22,182	0.67	21,163	0.61	21,616	0.61	25,191	0.73	28,135	0.76	33,890	0.85	33,924	0.79	33.69	-0.0556
Greece	180	0.10	186	0.11	215	0.12	333	0.19	278	0.16	246	0.13	329	0.18	286	0.17	288	0.16	343	0.17	301	0.14	-41.90	-0.0294
Hungary	97	0.10	109	0.11	140	0.13	180	0.17	132	0.11	241	0.21	279	0.21	367	0.27	368	0.28	353	0.26	281	0.15	-71.60	-0.1106
Ireland	637	0.46	615	0.38	648	0.32	726	0.32	743	0.32	792	0.31	870	0.32	867	0.31	977	0.30	2,292	0.63	2,603	0.67	311.61	0.0382
Italy	2,584	0.17	3,022	0.19	3,609	0.22	4,601	0.27	5,197	0.30	4,397	0.25	3,941	0.22	3,728	0.22	5,146	0.29	6,319	0.33	5,561	0.27	-758.10	-0.0601
Latvia	18	0.08	19	0.08	21	0.09	27	0.11	28	0.11	29	0.10	31	0.10	36	0.12	40	0.12	137	0.36	132	0.33	-5.70	-0.0235
Lithuania	38	0.11	34	0.10	43	0.12	52	0.14	53	0.13	55	0.12	60	0.13	63	0.13	73	0.14	231	0.36	176	0.28	-54.99	-0.0764
Luxembourg	323	1.00	319	1.06	327	0.95	354	1.00	376	1.00	401	0.98	421	1.03	397	1.03	456	0.99	504	1.00	536	0.99	32.38	-0.0099
Malta	14	0.20	15	0.20	15	0.17	19	0.20	22	0.21	28	0.25	37	0.30	47	0.40	44	0.32	43	0.28	46	0.26	3.28	-0.0132
Netherlands	4,094	0.67	4,200	0.64	5,162	0.75	4,491	0.65	4,399	0.60	4,795	0.62	4,727	0.59	4,702	0.59	4,471	0.52	6,152	0.67	6,808	0.66	655.53	-0.0043
Poland	367	0.10	341	0.09	397	0.10	600	0.15	603	0.13	649	0.14	694	0.14	728	0.14	832	0.15	3,325	0.53	2,408	0.34	-916.54	-0.1937
Portugal	368	0.23	324	0.19	278	0.16	310	0.17	338	0.18	349	0.18	367	0.17	362	0.18	388	0.18	497	0.21	487	0.19	-10.28	-0.0242
Romania	101	0.07	161	0.11	143	0.09	184	0.11	195	0.11	211	0.11	227	0.10	271	0.13	353	0.15	392	0.14	505	0.16	113.41	0.0201
Slovak Republic	65	0.09	63	0.09	77	0.10	96	0.12	106	0.13	117	0.13	103	0.11	124	0.14	131	0.14	163	0.15	161	0.14	-2.03	-0.0188
Slovenia	46	0.13	46	0.12	57	0.15	74	0.19	67	0.16	71	0.16	78	0.17	80	0.17	98	0.19	160	0.29	151	0.24	-9.75	-0.0452
Spain	1,769	0.17	1,415	0.13	1,259	0.12	3,819	0.34	2,271	0.19	2,449	0.20	2,629	0.21	2,621	0.23	3,080	0.26	4,066	0.30	3,544	0.24	-521.24	-0.0588
Sweden	4,389	1.01	4,698	1.09	6,391	1.40	4,425	0.94	4,935	1.02	5,085	1.07	4,650	0.96	5,571	1.14	5,018	0.91	5,190	0.89	5,185	0.91	-5.43	0.0171
United Kingdom	13,461	0.70	14,519	0.70	16,725	0.70	16,325	0.70	16,051	0.70	16,435	0.70	17,300	0.70										
EU MS Aggregate	53,975	0.41	57,139	0.41	66,522	0.46	74,716	0.51	74,629	0.49	74,218	0.47	76,060	0.46	64,919	0.49	70,679	0.49	89,296	0.56	86,941	0.51	-2,355	-0.0522
EU Institutions' ODA not imputed to EU Member States and other donors	2,873		2,131		1,372		2,750		1,926		627		-829		2,418		894		3,982		8,998		5,015	
EU Collective	56,848	0.43	59,270	0.43	67,894	0.47	77,466	0.52	76,555	0.50	74,845	0.47	75,230	0.46	67,337	0.50	71,574	0.49	93,278	0.59	95,939	0.57	2,661	-0.0244

Uwaga: dane liczbowe do roku 2017 podano w przepływach netto, a od roku 2018 – jako ekwiwalent dotacji. Wszystkie kwoty podane są w cenach bieżących. Dane liczbowe dotyczące 2023 r. mają charakter wstępny.

Uwaga: dla każdego roku w tabeli i ujętych w niej zagregowanych i ogólnounijnych danych liczbowych uwzględniono tylko te kraje, które były w danym momencie państwami członkowskimi UE. W szczególności unijne zagregowane dane i dane ogólnounijne obejmują Zjednoczone Królestwo do 2019 r. włącznie, natomiast nie obejmują tego państwa począwszy od 2020 r., ponieważ w dniu 1 lutego 2020 r. stał się skuteczny akt o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej.

Uwaga: symbol „–” oznacza, że odnośne państwo członkowskie nie zgłosiło żadnych danych dotyczących ODA na dany rok.

Tabela 2: Kwota ODA poszczególnych państw członkowskich UE i kwota ogólnounijnej ODA przekazane na rzecz krajów najsłabiej rozwiniętych (LDC) w latach 2020–2022

Member State	2020		2021		2022	
	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI
Austria	268	0.07	279	0.07	293	0.07
Belgium	684	0.16	706	0.14	711	0.13
Bulgaria	16	0.03	14	0.02	12	0.01
Croatia	9	0.02	11	0.02	8	0.01
Cyprus	2	0.01	2	0.01	1	0.01
Czechia	54	0.03	59	0.03	57	0.02
Denmark	676	0.21	755	0.22	552	0.14
Estonia	8	0.03	9	0.03	6	0.02
Finland	334	0.14	409	0.16	304	0.11
France	3,349	0.14	3,287	0.13	3,331	0.12
Germany	4,997	0.15	5,145	0.14	4,846	0.12
Greece	42	0.03	49	0.03	39	0.02
Hungary	45	0.03	57	0.04	29	0.02
Ireland	339	0.12	359	0.11	386	0.11
Italy	938	0.06	1,422	0.08	966	0.05
Latvia	6	0.02	6	0.02	11	0.03
Lithuania	11	0.02	12	0.02	16	0.02
Luxembourg	183	0.48	209	0.45	231	0.46
Malta	1	0.01	2	0.02	1	0.01
Netherlands	983	0.12	789	0.09	1,092	0.12
Poland	114	0.02	130	0.02	103	0.02
Portugal	100	0.05	130	0.06	77	0.03
Romania	41	0.02	41	0.02	36	0.01
Slovak Republic	19	0.02	22	0.02	16	0.02
Slovenia	11	0.02	14	0.03	32	0.06
Spain	522	0.05	582	0.05	499	0.04
Sweden	1,726	0.35	1,778	0.32	1,656	0.28
EU MS Aggregate	15,476	0.12	16,279	0.11	15,313	0.10
EU Institutions' regional ODA known to benefit LDCs (not including UK share)	798		268		31	
EU Collective	16,274	0.12	16,547	0.11	15,344	0.10

Uwaga: wszystkie kwoty podane są w cenach bieżących.

Uwaga: dla każdego roku w tabeli i ujętych w niej zagregowanych i ogólnounijnych danych liczbowych uwzględniono te kraje, które były w danym momencie państwami członkowskimi UE. A zatem Zjednoczone Królestwo nie zostało uwzględnione, ponieważ w dniu 1 lutego 2020 r. państwo to wystąpiło z Unii Europejskiej.

Uwaga: Ogólnounijne dane liczbowe UE obejmują dwustronną ODA netto przekazywaną przez państwa członkowskie na rzecz LDC, przypisywaną wielostronną ODA na rzecz LDC oraz regionalną ODA, o której wiadomo, że korzystają z niej kraje najsłabiej rozwinięte, a także regionalną ODA przekazaną przez instytucje UE, o której wiadomo, że korzystają z niej kraje najsłabiej rozwinięte (bez uwzględnienia udziału Zjednoczonego Królestwa).